

6323 in pavimento operis tessellati sine emblematis rep. a. 1842 Terracinae in summo quod nunc est oppido in hortis collegii S. Francisci patrum doctrinae christianaæ.

ser. *sulpicius* · SER · F · GALBA · COS · PAVIMENTVM a. u. c. 646? 610?
faciundum locauit · EISDEM · PROBAVIT

Descripti. Est in vol. I n. 576, ubi dixi de auctore, et in tabula Ritscheliana LVII d.d. Melchiorri *Bull. dell' Inst.* 1842 p. 98 cf. p. 176. Henzen n. 5415.

2 PROBAVIT] AVIT in tabula deest; at vidimus Melchiorius et ego. — Ser. Galba is qui imperavit natus est in villa colli superposita prope Tarracinam sinistrorsus Fundos petentibus (Suetonius Galb. 4). De reliquis vide quae dixi l. c.

6324 litteris maximis. *Après la porte de Marutti, passé l'Amasène CHAVPY. Inter Pipernum et Terracinam GIOV.*

TI · CLAUDIO · AVG · L
QVIR · ALCIBIADI · QV
PRAEVSTATOR · ET · A Cu
BICVLO · NERONIS · IVLIA
5 REGVLINA · EX · TESTAMEN to
EIVS · FECIT

Chaupy maison d'Horace 3, 394; Giovenazzi cod. Vat. 9144 f. 39. 43.
1 fin. L... Chaupy, 1 Giov. — 2 fin. fortasse fuit *qu[ond/am]* vel,
quod suggestit Bormannus, *qu[i] fuit*. — 6 EIVS om. Chaupy.

6325 duobus exemplaribus, optimis litteris. *A Ponte Maggiore di là dalla fossa GIOV. Lapii già trasportate a Badino visc. Mesae in domo pontificia FEA, EGO.*

Q · ATINIO · M · F · OVF
MVRRAE
TR · MIL · PRAEF · FABR

Recognovi. Giovenazzi cod. Vat. 9144 f. 39'; Visconti cod. Par. Lat. 9697 f. 16. 158'; Fea ms. p. 143.

6326 Terracinae PARIS.; in porta civitatis SIRM.; extra portam Maiam versus septentrionem CONT.; alla porta interiore verso Roma GIOV.; nella torre a man sin. all' entrare nella porta Romana, capovolta MIGL.

ANTONIA · C · L · THAIS · FECIT
SIBI
L · PACONIVS · L · F · OVF
Q · DVRVIS · Q · F · PVP · SCR

Cod. Paris. Lat. 5825 J = Memmianus 425 f. 44; Sirmondus cod. 1418, 168 (inde Grut. 1454, 4); Fabretti in emend. ad Grut.; Contatore hist. Terrac. p. 323; Marangoni cose gentil. p. 483 qui vidit; Giovenazzi cod. Vat. 9144 f. 38'. 45' (inde opinor emendat Marini iscr. Alb. p. 30 n. 29) et apud Migliorium cod. Vat. 9143 n. 13.

1 THAS Par. — 2 om. Cont. — 3 L.L Sirm. — EVF Paris. — 4 DVRVIS Marang. Giov. Migl., DVRVIS Fabr. Cont., DVBLVS Sirm., LVRIVS Par. — PVB Sirm.

6327 Terracinae ad portum SIED. AP.; ad portam civitatis SIRM.; in porta S. Gregorii extra burgum Cepollati supra turrim CONT.; al torrione della porta verso Roma a destra di chi esce GIOV.; accanto alla porta Romana esteriore ossia del borgo MIGL.

Q · AVFIDIVS · Q · F
Q · MAGVLNIVS · Q · F ..
D · S · S · FACIVN · COER

Quater descripta, a Ferrarini auctore cod. Par. f. 138', Reg. f. 126 (inde Sieder f. 67; Lilius f. 147; Apian. 182, 6; Grut. 903, 5 ex Apiano); Sirmondo cod. Paris. 1418, 45 (inde Grut. 1079, 13) qui vidit; Contatore hist. Terr. p. 323; Giovenazzio cod. Vat. 9144 f. 39. 47 et ms. apud Marinum (qui emendat Arv. p. 628 n. 429) et apud Migliorium cod. Vat. 9143 n. 7. Est in vol. I n. 1186.

1 in. Q om. Lil. Ap. — Q · F] V · Q · F · Cont. — 2 MAGVLNIVS Giov., MACVNLIVS Ferr. Sirm. Migl., MAEVLNIVS Cont. — 3 om. Cont. — 4 om. Lil. Ap. — FACIVN] F · FACIVN Giov. — COER] C · C Sirm.

6328 Terracinae trovata presso l'Appia nel 1859 nel Borgo poco distante dalla piazza del Semicircolo nel giardino di Michele d'Isa MATRANGA. Repperit nuper comes Antonelli in agris suis Tarracinensibus BORGHESI 1839. Adservatur in curia.

CAELIA · C · F · MACRINA EX testamento iis Ccc fieri · IVSSIT · IN · CVIVS · ORNATVM
ET · TVtel A M H S // RELIQuid · EADEM · IN MEMORIAM MACRI · FILI · SVI · TARRICINENSIBVS
HS · [X] ReliQVID · VT · EX · REDITV · EIVS · PECVNIAE · DARENTVR · CENIVM · PVERIS · ALIMENTORUM · NOMINE · SING
MENSIB us sing · PVERIS · COLONIS X · V · PVELLIS COLONIS Sing · IN · MENS · SING · X IIII · PVERIS · VSQ · AD · ANNOS · XVI · PVELLIS
5 usq. ad ANNOS · XIII · ITA · VT · SEMPER · C · PVERI · C · PVELLAE · PER · SVCCESIONES · ACCIPIANT

Descripti diligenter a. 1846, iam recognovi. Borghesi *Bull. dell' Inst.* 1839, 153 (epistula in opp. non repetita); Matranga *città di Lamo* 1852 p. 50. 158 et *Bull. dell' Inst.* 1853 p. 136; Henzen syll. n. 6669 usus exemplo Bethmanni.

Lapide in frustula septemdecim diffracto et postea incuriose restituto lectio hodie quibusdam locis impedita est. Vere autem difficultatem facit tantummodo media pars versus primi. Fragmentum in quo est RII ita adiungitur ad MA praecedens, ut unius tantum litterae spatio separetur; nam secundi versus vestigia *PF* quae sub RII servantur cohaerent cum *ELIC* versus secundi. Tria alia *EX* *M* *N* cum item propter litterarum

mensuras et marginem superiore ad versum 1 referenda sint, sine dubio constituunt formulam *EX TESTAMENTO*, neque longius supplementum admittit spatium, de quo ipso constat, cum secundus versus paene integer sit. Sub AM quae cernuntur vestigia data opera examinavit Dresselius et repperit apicem ibi cerni et litterae D partem superiorem; quae pertineant necesse est ad EADEM, quamquam apex supra A positus magnopere offendit. — sc litterae quo loco fuerint certum est, cum cohaereant cum particula infra scripta literarum RIA versus 2 sedis certae; propter spatium quod hiat probabile est fuisse HS CCC. — 2 post HS litterarum vestigia non plus dueae litterae videntur deficere. — 5 C · PVERI C · PVELLAE ego, litterae C ante PVELLAE vestigia deprehendens exilia quidem, sed certa; C · PVERI et PVELLAE priores. — LR lapis, id est, sic ut conieceram (ann. inst. 1846 p. 28), PER, cum Borghesius dedisset taR.

Caelia C. f. Ma[e]rin[a] ex [test]ament[o] sestertium trecentis milibus] fieri iussit, in cuius ornatum et tu[te]lam (sestertium).. [milia] reliq[u]id. Eadem in memoria[m] Macri fili sui Tarricinensis (sestertium decies) r[eli]quid, ut ex reditu eius pecuniae darentur centum pueris [centum puellis] omisit quadratarius] alimentor[u]m nomine sing(ulis) mensib[us si]ng(ulis) pueris colonis (denarii) .V, puellis colonis s[i]ng(ulis) in mens(es) sing(ulos denarii) IIII, pueris usq(ue) ad annos XVI, puellis [usq(ue)] ad annos XIII, ita ut semper C pueri, C puellae per successiones accipient. Usuriae annuae quincunces sortis sestertium decies fiunt annuae sestertium 50000; pueri centum accipientes annuos sestertios 240, puellae centum accipientes sestertios annuos 192 requirunt sestertium 43200. Quod si usurae fuerunt non quincunces, sed trientes cum parte tertia (4¹/₃), redditus cum alimentis fere convenit. T. Caelium Tarracinensem, cuius meminit Cicero (pro Rosc. Amer. 23, 64; inde Valerius Maximus 8, 1 abs. 13; codices cum dissentiant, lectio caelius iam secundum optimos utroque loco restituta est), comparavit Borghesius.